خبرها

هیات دولتی لیبی در آمریکا

ایسنا: یک هیات دولتی لیبی در نخستین سفر رسمی‌اش از زمان عادی‌سازی روابط با آمریکا، طی چند روز آینده به واشینگتن سفر می‌کند. به گزارش القدس العربی – چاپ لندن– یک هیات از دولت لیبی بعد از ۲۵ سال تحریم سیاسی و بمباران هوایی این کشور از سوی آمریکا، به ریاست محمد سیاسه معاون وزیر خارجه لیبی در امور همکاری‌های بین‌المللی اخیراً در اتاق بازرگانی آمریکایی– عربی با بیش از ۱۵۰ نماینده شرکت‌های آمریکایی درخصوص امور ارتباطات، نفت و هواپیمایی دیدار کرد. هدف از این دیدار حمایت از روابط و شناخت دو ملت و تشویق به سرمایه‌گذاری آمریکایی‌ها در لیبی بود. سیاسه گفت: آمریکایی‌ها تمایل زیادی به سرمایه‌گذاری در لیبی دارند و خواستار بستن قراردادهای نفتی با ما هستند چرا که آنها به خوبی ارزش لیبی را به دلایل داشتن موقعیت و منابع طبیعی و امکاناتش درک کرده‌اند.

آمریکا به ژاپن موشک رهگیر می‌فروشد

فارس: با انتشار گزارش‌هایی مبنی بر آمادگی کره شمالی برای انجام آزمایش موشکی جدید در آینده نزدیک و نگرانی همسایگان این کشور و نیز آمریکا در این باره، واشینگتن تصویب فروش ۹ فروند موشک رهگیر از سوی وزارت دفاع آمریکا به ژاپن را هموار کرد. به گزارش خبرگزاری فرانسه وزارت دفاع آمریکا روز سه‌شنبه اعلام کرد ۹ فروند موشک رهگیر اس‌ام۳ را به همراه سیستم ارتقا یافته دفاع بالستیک موشکی به ارزش ۴۵۸ میلیون دلار به ژاپن می‌فروشد. این قرارداد باید به تصویب کنگره آمریکا نیز برسد و احتمالاً بدون مشکل تصویب خواهد شد. پنتاگون طی بیانیه‌ای گفت، فروش این موشک‌ها و سیستم دفاع موشکی تاثیر قابل ملاحظه‌ای بر توازن نظامی منطقه نخواهد گذاشت و تنها قابلیت‌های دفاعی را ارتقا خواهد داد. ژاپن اخیراً گفته بود کره شمالی در تدارک انجام آزمایش یک موشک بالستیک دوربرد است که می‌تواند خاک آمریکا را هدف قرار دهد. به گفته مقامات ژاپنی موشک تائه‌پدونگ۲ که نسل جدید موشک‌های دوربرد کره شمالی است بردی معادل ۳۵۰۰ تا شش هزار کیلومتر دارد و در حال ارتقای آن به برد ده هزار کیلومتر است.

ورود تروریست‌ها به افغانستان از مرز پاکستان

ایرنا: وزیر خارجه افغانستان که در ژاپن به سر می‌برد در مصاحبه با روزنامه ژاپنی یومیوری گفت: تروریست‌هایی که در افغانستان عملیات انجام می‌دهند از مرز پاکستان وارد این کشور می‌شوند. روزنامه یومیوری به نقل از «دادفر رنگین سپنتا» نوشت: مقر نیروهای طالبان در پاکستان است و آنها به طور قاچاق وارد افغانستان شده و پس از انجام عملیات دوباره به خاک پاکستان بازمی‌گردند. سپنتا گفت که استقرار نیروهای سازمان پیمان آتلانتیک شمالی «ناتو» تا پاییز آینده در جنوب افغانستان به پایان می‌رسد. وی افزود: با پایان یافته این ماموریت و گسترش همکاری‌های نیروهای چندملیتی و نیروهای افغانی، این امکان به وجود می‌آید که بتوان اوضاع امنیتی را کنترل کرد. وزیر خارجه افغانستان همچنین از شرکت‌های ژاپنی خواست که در کشورش سرمایه‌گذاری کنند.

توسعه روابط نظامی آمریکا و اندونزی

ایسنا: وزیر دفاع آمریکا که برای دیداری دوروزه وارد جاکارتا، پایتخت اندونزی شده است، در دیدار با رئیس جمهوری اندونزی گفت که هدف واشینگتن توسعه روابط و همکاری‌های نظامی با جاکارتا است. به نوشته روزنامه جاکارتاپست، دونالد رامسفلد وزیر دفاع آمریکا، تاکید کرد: واشینگتن خواهان افزایش سطح همکاری‌های نظامی با جاکارتا است. در این دیدار سوسیلو بامبانگ یودهویونو رئیس جمهور اندونزی نیز با اشاره به برخی تلاش‌ها در دولت آمریکا برای تیره‌کردن روابط نظامی با جاکارتا تاکید کرد: روابط نظامی میان دو کشور که پس از مدت‌ها به حالت عادی درآمده است، باید به روابطی پایدار و همیشگی تبدیل شود. رامسفلد تاکید کرد: بوش و وزارت دفاع به طور کامل مصمم هستند تا روابط نظامی میان جاکارتا و واشینگتن تا سرحد امکان در راستای منافع مردم دو کشور توسعه یابد. وزیر دفاع آمریکا گفت: واشینگتن در زمینه کمک‌های تسلیحاتی، فروش سلاح و آموزش نظامیان اندونزی آماده همکاری با جاکارتا است که جزئیات این همکاری‌ها در حال بررسی میان هیات‌های مذاکره‌کننده دو کشور است.

افزایش محبوبیت پوتین

ایلنا: محبوبیت «ولادیمیر پوتین» رئیس جمهوری روسیه نسبت به ماه آوریل میلادی ۵ درصد افزایش یافته است. رویترز گزارش داد که طبق نظرسنجی منتشر شده توسط مرکز نظرسنجی و تحقیقات عمومی روسیه، ۷۷درصد از مردم روسیه از سیاست‌های پوتین حمایت می‌کنند و این میزان نسبت به ماه آوریل سال جاری، ۵ درصد افزایش داشته است. همچنین میزان مخالفان سیاست‌های رئیس جمهوری روسیه از ۲۰ درصد در آوریل به ۱۶ درصد در ماه مه میلادی رسیده است. پوتین در مصاحبه با «هنری کیسینجر» وزیر خارجه اسبق ایالات متحده آمریکا گفت: «اگرچه واشینگتن و مسکو اختلاف دیدگاه‌های بی‌شماری با یکدیگر دارند اما این دو کشور به خوبی همدیگر را درک می‌کنند.» این در حالی است که ماه گذشته «دیک چنی» معاون رئیس جمهوری آمریکا از پوتین به خاطر نقض حقوق بشر و نادیده گرفتن قوانین بین‌المللی انتقاد کرده بود. پوتین که در ماه مارس ۲۰۰۴ میلادی با کسب ۷۱/۳۱ درصد از آرا توانست در مقام خود ابقا شود، اعلام کرده است که قصد ندارد قانون اساسی روسیه را برای اینکه بتواند برای سومین بار رئیس جمهور شود، تغییر دهد.

رهبر اسلام‌گرایان یک روز پس از تصرف موگادیشو عنوان کرد

آرمان حکومت اسلامی در سومالی

شیخ شریف شیخ‌احمد رهبر اسلام‌گرایان سومالی

گروه بین‌الملل: در حالی که هنوز موگادیشو پایتخت سومالی در حال و هوای پیروزی اسلامگراهای موسوم به محاکم شرعی بر جنگ سالاران مورد حمایت آمریکا به سر می‌برد، شیخ شریف رئیس محاکم وعده داد که اسلامگراها مبارزه را تا برپایی حکومت اسلامی در سومالی ادامه می‌دهند. به نوشته روزنامه الشرق‌الاوسط چاپ لندن شیخ احمد رهبر اسلامگراها در سومالی در گفت‌وگویی با این روزنامه ابراز نگرانی آمریکا از تبدیل سومالی به پناهگاه امن برای سازمان القاعده را بی‌شرمی و تعدی خواند و گفت: «ما تروریست نیستیم و به هیچ‌کس اجازه نخواهیم داد پایتخت ما را تصاحب کند.» وی در پاسخ به پرسشی درباره تشابه میان محاکم اسلامی و جنبش طالبان در افغانستان تصریح کرد: «من طالبان را نمی‌شناسم و از تجربه آنها آگاهی کامل ندارم... محیط ما با آنها متفاوت است.» وی در عین حال وجود زنان روبنده‌دار در میان شبه‌نظامیان را تائید کرد. از سوی دیگر به گزارش خبرگزاری رویترز شیخ شریف روز سه‌شنبه یک روز پس از سقوط موگادیشو در جریان یک کنفرانس خبری که در آن صدها نفر شرکت کرده بودند وعده تشکیل حکومت اسلامی داد و گفت: تا برپایی حکومت اسلامی، نبرد اسلامی را در سومالی ادامه خواهیم داد.

این در حالی است که به گزارش بخش فارسی بی‌بی‌سی رهبر اسلامگرایان سومالی با تصریح به اینکه یاران او تنها قصد دارند به مردم سومالی امکان بدهند که درباره آینده خود تصمیم بگیرند، گفت: محاکم اسلامی قصد ندارد حکومتی به سبک طالبان در سومالی مستقر کند. وی مدعی شد که برخلاف تصور رایج، محاکم اسلامی یک جنبش سیاسی نیست. به گفته او «این یک انقلاب مردمی است و مردم سومالی قصد دارند به ۱۶ سال قتل و کشتار و ناامنی پایان بدهند.» او همچنین گفت: «ما قصد داریم قدرت را به مردم سومالی واگذار کنیم تا درباره سرنوشت و آینده خود تصمیم بگیرد.» نیروهای اسلامی روز دوشنبه موفق شدند موگادیشو پایتخت کشور را از دست فرماندهان محلی بیرون بیاورند. دولت موقت قصد دارد با هواداران محاکم اسلامی گفت‌وگو کند، اما گفته می‌شود آنها حاضر به مذاکره نیستند و قصد پیشروی دارند. در همین حال ایالات متحده از روند رویدادها نگران است. در همین رابطه یک سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفت: «دلمان نمی‌خواهد سومالی به پناهگاه تروریست‌های خارجی بدل شود.» در ماه گذشته حدود ۳۳۰ نفر در پایتخت سومالی کشته شده و بیش از ۱۵۰۰ نفر زخمی شده‌اند.

از سوی دیگر به گفته شاهدان عینی، روز گذشته حدود ۵۰۰ نفر از عناصر شبه‌نظامیان اسلامی عازم شهر جوهر، پایگاه جنگ سالاران واقع در ۹۰ کیلومتری شمال موگادیشو شدند ولی در ۱۰ کیلومتری جنوب شهر توقف کردند. گزارش‌ها حاکی است گروه‌های مردم در موگادیشو در دو راهپیمایی بزرگ شرکت کردند تا از اسلامگرایان بخواهند به شهر مهم جوهر حمله نکنند. از سوی دیگر در موگادیشو بسیاری از مردم که از بیم حملات خشونت‌آمیز از شهر گریخته بودند، به خانه‌های خود برگشته‌اند. پیشروی نیروهای شبه‌نظامی اسلامگرایان بسیاری از مردم پایتخت را سخت نگران کرده است، اما برخی امیدوار هستند که این امر سرانجام به آشوب و بحران در کشور پایان دهد.

در همین حال اظهارات شیخ شریف در گفت‌وگو با الشرق‌الاوسط ابعاد گسترده‌تری داشت. شیخ شریف شیخ‌احمد رئیس ۴۲ساله شبه‌نظامیان در سومالی و رهبر جدید موگادیشو در این گفت‌وگو تصریح کرد: احساس می‌کنم با این پیروزی غیرمنتظره ماموریتم به پایان رسیده و می‌خواهم فرصت را در اختیار دیگران قرار دهم تا این مسئولیت را عهده‌دار شوند. وی پیروزی خود در جنگ با امیران جنگ طلب موگادیشو را یک معجزه الهی توصیف کرد و افزود: ما بیشتر شبیه کسانی بودیم که قصد خودکشی داشتند. تنها یک راه پیش رو داشتیم، می‌دانستیم که دشمن از توان دفاعی، مهمات، اسلحه و حمایت مالی و اطلاعاتی آمریکا برخوردار است، اما به خاطر اعتقاداتمان می‌جنگیدیم. البته آنچه به آن دست یافتیم، پیش‌بینی شده نبود. علاوه بر آن افسران ارتش سابق سومالی در آموزش شبه‌نظامیان شرکت داشتند. ما هم از تمامی کسانی که توانایی و استعداد لازم را داشتند، استقبال کردیم. شیخ احمد در پاسخ به این سئوال که آیا از زنان در میان شبه‌نظامیان استفاده شده، تصریح کرد: بله اما تعدادشان بسیار اندک است. آنها خواهان یادگیری اصول نظامی و نحوه استفاده از اسلحه شدند. ما هم این امکان را برای آنها فراهم کرده و آنها را مسئول حفظ راه‌ها کردیم. وی در پاسخ به این سئوال که آیا قصد تشکیل گروه شبه‌نظامی جدیدی را دارد، اظهار داشت: بله تقریباً نیز به طور عملی این کار را آغاز کرده‌ایم. در حال حاضر باید توانمان را ارزیابی کرده و به سازماندهی آن بپردازیم. همچنین مردم را در سازمان‌های غیرنظامی شرکت دهیم که امیدواریم رهبر بعد از من این کار را انجام دهد. شیخ احمد درخصوص جانشین احتمالی خود گفت: انتخاب رهبر جدید جزء تصمیم‌گیری‌های مردم است و ما به شیوه شوراها عمل می‌کنیم. رهبر اسلامگرایان موگادیشو در ادامه ادعاهای آمریکایی‌ها مبنی بر حضور عوامل انفجار در سفارتخانه‌های آمریکا در دارالسلام و نایروبی را افترا دانست و افزود: افراد زیادی به منزلم می‌آیند، اما من از اینکه آنها ازجمله افراد تحت تعقیب آمریکا باشند، اطلاعی ندارم.

وی همچنین احتمال حمله آمریکا به موگادیشو را بعید ندانست و گفت: آمریکا سه راه‌حل برای جنگیدن با ما پیش رو دارد، یا از طریق جنگ سالاران وارد عمل شود که شکست این راه‌حل آنها به اثبات رسید، یا با میانجیگری اتیوپی اقدام کند که در این صورت نیازمند موافقت دولت انتقالی سومالی است و معتقدم عبدالله یوسف رئیس جمهور سومالی با آن موافقت نمی‌کند، اما راه‌حل سوم اقدام مستقیم نیروهای آمریکایی علیه ما در موگادیشو است که البته آماده‌ایم درسی فراموش نشدنی به آنها بدهیم و شکست سال ۱۹۹۳ را برای آنها مجدداً تکرار کنیم. شیخ احمد افزود: اطلاعاتی در اختیار داریم که نشان می‌دهد اتیوپی ۵۰۰ سرباز را برای عملیاتی که پیش‌بینی می‌شود طی امروز یا فردا انجام شود آماده کرده است. وی در ادامه از پیشنهاد مذاکره با عبدالله یوسف و علی محمد جیدی نخست‌وزیر سومالی استقبال کرد و گفت که پیش‌شرطی برای انجام این مذاکرات دارد، اما تا به حال تماس رسمی نیز انجام نشده است. رهبر جدید موگادیشو با بیان اینکه قصد ندارد موگادیشو را به عنوان یک کشور مستقل اعلام کند، گفت: این شهر همچنان به عنوان پایتخت باقی خواهد ماند و درصدد جدایی نیستیم، بلکه خود از دعوت‌کنندگان به وحدت هستیم.

تروریست‌ها برای سر نخست‌وزیر کانادا برنامه داشتند

گروه بین‌الملل: وکیل مدافع یکی از مظنونین دستگیر شده در عملیات ضد تروریستی اخیر در کانادا اعلام کرد موکلش متهم به تلاش برای بریدن سر «استیون هارپر» نخست‌وزیر کانادا شده است. به گزارش رویترز «استیون چند» ۲۵ ساله یکی از ۱۵ متهمی بود که روز سه‌شنبه در میان تدابیر شدید امنیتی در دادگاهی در شهر تورنتو برای تفهیم اتهام حضور یافت. «گری باتاسار» وکیل او به خبرنگاران گفت: «ادعا شده است که موکل من شخصاً تصریح کرده که قصد بریدن سر نخست‌وزیر کانادا را داشته است.» پلیس کانادا روز جمعه و شنبه طی بزرگترین عملیات ضدتروریستی در کانادا ۱۷ مرد مسلمان را – که پنج نفر آنها زیر ۱۸ سال سن داشتند– دستگیر کرد. تعدادی از این افراد به تلاش برای بمب‌گذاری در شهرهای بزرگ کانادا و همچنین آموزش شبه‌نظامیان متهم شده‌اند. پلیس اعلام کرده احتمالاً بازداشت‌های بیشتری صورت خواهد گرفت. باتاسار گفت اتهامات سنگینی به موکلش وارد شده و نگران آن است که توجه و فشار رسانه‌ها در آمریکا و کانادا در ارتباط با این پرونده تشکیل یک دادگاه منصفانه و بی‌طرف را به خطر بیندازد.

استیون هارپر نخست‌وزیر کانادا

براساس اظهارات این وکیل درباره یافته‌هایش در این پرونده، افراد دستگیر شده به تلاش برای حمله به پارلمان کانادا در شهر اتاوا و گروگان‌گیری با هدف مجبور کردن دولت این کشور به بیرون کشیدن نیروهایش از افغانستان متهم شده‌اند. براساس این اتهامات ساختمان سازمان پخش تلویزیون کانادا واقع در تورنتو و شبکه توزیع برق نیز از دیگر هدف‌های این گروه بوده است.

متهمین با تی‌شرت‌های سفید و شلوارهای خاکستری و در حالی که به هم زنجیر شده بودند به داخل اتاق کوچک دادگاه هدایت شدند. حدود ۲۰ نفر از اعضای خانواده‌های آنان و به همین تعداد خبرنگار در سالن حضور داشتند. تک‌تیراندازان در پشت‌بام ساختمان‌های اطراف مستقر بودند و پلیس به شدت امنیت خیابان‌های اطراف را کنترل می‌کرد. بی‌بی‌سی نیز گزارش داد وکلای مدافع بازداشت‌شدگان و مدافعان حقوق بشر و خانواده‌های این افراد به شیوه رفتار مسئولان با بازداشت‌شدگان اعتراض دارند و معتقدند که حقوق قانونی این متهمان رعایت نمی‌شود. باتاسار گفت: «ترس و هراس مقام‌های دولتی از به خطر افتادن منافع سیاسی و اقتصادی‌شان مبنای اصلی ظهور این اتهام‌هاست... برای من این حقیقت ثابت شده است که در شهرهای مختلف کانادا هم مانند آمریکا، دولت به مردم القا می‌کند نسبت به اسلامگراها وحشت و هراس داشته باشند.» مقامات اطلاعاتی کانادا مشغول تحقیق درباره سابقه فعالیت‌های این افراد به خصوص ارتباط احتمالی آنان با گروه‌های اسلامگرا در اروپا، آسیا و آمریکا هستند.

گزارش تحقیق ترور حریری منتشر می‌شود

گروه بین‌الملل: وزیر امور خارجه لبنان پس از نشست با رئیس تیم تحقیق بین‌المللی در ارتباط با ترور حریری، تاکید کرد که گزارش تحقیقات دهم و یازدهم ماه جاری میلادی به سازمان ملل ارائه خواهد شد. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری کویت فوزی صلوخ وزیر امور خارجه لبنان ضمن اعلام این خبر افزود: کسی از مضمون گزارش قبل از ارائه آن به سازمان ملل متحد، شورای امنیت و دولت لبنان اطلاع ندارد و پس از تحقق این امر گزارش مذکور منتشر خواهد شد. وی ضمن تاکید بر اهمیت کشف حقیقت، درباره درخواست دولت لبنان از سازمان ملل متحد مبنی بر تمدید ماموریت برامرتز بیان داشت: به نظر من با توجه به ضرورت پایان بخشیدن به تحقیقات، ابقای وی از تعیین رئیس جدید برای تیم تحقیق و اتلاف وقت زیاد در این خصوص بهتر است. این دومین گزارش برامرتز در خصوص پرونده ترور حریری است. صلوخ همچنین خاطرنشان کرد که نهاد محمود سفیر لبنان در مکزیک و مدیر کل وزارت امور خارجه لبنان، برای پیگیری جلسه شورای امنیت و بررسی گزارش برامرتز عازم نیویورک خواهد شد. این درحالی است که عماد مصطفی، سفیر سوریه در لبنان، تاکید کرد: دمشق نسبت به گزارش جدید برامرتز خوش‌بین است. وی افزود: ما از چیزی نمی‌ترسیم زیرا سوریه هیچ ارتباطی با این جنایت ندارد و مصلحت ملی ما نیز ایجاب می‌کند که حقیقت این پرونده فاش شود. به گفته وی تنها نگرانی سوریه از سیاسی کردن تحقیقات است.

در همین حال، نشست گفت‌وگوی ملی لبنان با هدف بررسی موضوع استراتژی دفاع از لبنان امروز (پنجشنبه) از سر گرفته می‌شود. نیروهای ۱۴ مارس اصرار دارند تا موضوع تظاهرات‌های اخیر که آن را برنامه‌ریزی شده دانستند، در نشست گفت‌وگوی ملی مطرح شود. امیل لحود، رئیس جمهور لبنان نیز در بیانیه‌ای تاکید کرد که مسائل و موضوعات قید شده در نشست گفت‌وگوی ملی باید مورد بررسی قرار گیرد. این نشست با توجه به گذشت دو هفته از درگیری‌های حزب‌الله لبنان و نیروهای اسرائیلی در جنوب این کشور، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. از سوی دیگر سیدحسن نصرالله خواهان تشکیل دولت یکپارچه ملی در لبنان با حضور تمامی اقشار سیاسی فعال در این کشور شد.

در گزارش شورای اروپا فاش شد

همکاری ۱۴ کشور اروپایی با سیا در انتقال مظنونان تروریستی

گروه بین‌الملل: گزارشی که توسط یک نهاد ناظر بر حقوق بشر در اروپا تهیه و منتشر شده، حاکی از آن است که ۱۴ کشور اروپایی در ماجرای انتقال مظنونین تروریسم و زندان‌های مخفی سیا خارج از خاک آمریکا، با این کشور و سازمان سیا همکاری کرده‌اند. براساس این گزارش که به سفارش شورای اروپا توسط «دیک مارتی» سناتور سوئیسی تهیه شده و به زودی منتشر خواهد شد از میان این ۱۴کشور، لهستان و رومانی بازداشتگاه‌های مخفی برای این منظور ایجاد کردند، هر چند مقامات این دو کشور وجود چنین مکانی‌هایی را تکذیب کرده‌اند. به گزارش بی‌بی‌سی درباره دیگر کشورها نیز در این گزارش به شواهد قابل اعتمادی اشاره شده که نشان می‌دهد نهادهای دولتی نه تنها از عملیات سازمان سیا آگاهی داشتند، بلکه اجازه دادند تا انتقال مظنونان از طریق فرودگاه‌های آنها صورت گیرد. تعدادی از این کشورها هم با آمریکا همکاری اطلاعاتی کردند که در نتیجه امکان اجرای عملیات بازداشت مظنونین در خارج از آمریکا فراهم شد. در این گزارش آمده است «شبکه درهم تنیده» دستگیری افراد خارج از خاک ایالات متحده و انتقال آنان برای بازجویی به کشور ثالث با موازین متداول قضایی «کاملاً ناهمخوان» است. سازمان سیا با دستگیری و بازجویی از شهروندان خارجی در خاک کشور ثالث مانع از دسترسی آنها به امکانات حقوقی زندانیان داخل خاک آمریکا می‌شود.

در این گزارش اسامی کشورها و نقش هر کدام در این عملیات آورده شده است. اسپانیا، آلمان، ترکیه و قبرس امکاناتی را برای استفاده به عنوان توقفگاه‌های موقت بازداشت‌شدگان ایجاد کردند و پرتغال، یونان، ایرلند و انگلیس به سیا اجازه دادند از فرودگاه‌های آنها در این عملیات استفاده شود. از ایتالیا، سوئد، بوسنی و هرزگوین و جمهوری مقدونیه نیز به عنوان کشورهایی نام برده شده که با این عملیات به شیوه‌های مختلف همکاری داشته‌اند. در این گزارش همچنین آمده است برخی کشورهای اروپایی اطلاعاتی را در اختیار سازمان سیا قرار دادند که به بازداشت، انتقال و بازجویی از افراد ساکن این کشورها و یا دیگر کشورها در زندان‌های مخفی منجر شده است. گزارش دیک مارتی حاصل هفت ماه تحقیقات درباره بازداشتگاه‌های مخفی سازمان سیا در کشورهای اروپایی است که به سفارش شورای اروپا تهیه شده است. شورای اروپا که مقر آن در شهر استراسبورگ واقع است، نهادی مستقل و متفاوت با اتحادیه اروپاست، اما تمام ۲۵ کشور عضو اتحادیه در آن حضور دارند. وظیفه اصلی این نهاد حمایت از دموکراسی، حقوق بشر و حاکمیت قانون و هماهنگی معیارهای حقوقی و اجتماعی در کشورهای عضو است.

دیروز با رای دادگاه تولوز

دولت ۶۰ سال پیش فرانسه محکوم شد

گروه بین‌الملل: دولت فرانسه و شرکت راه‌آهن دولتی به علت نقش خود در انتقال یهودیان به اردوگاه‌های مرگ در طول جنگ جهانی دوم مقصر شناخته شدند. به گزارش خبرگزاری فرانسه دادگاه شهر تولوز پس از رسیدگی به شکایت اعضای خانواده یکی از نمایندگان حزب سبز در پارلمان اروپا به نام آلن لاپیزتیز که در ماه مه سال ۱۹۴۴ به اردوگاه درانسی در نزدیکی پاریس منتقل شده و از آنجا راهی اردوگاه‌های مرگ آلمان شدند رای خود را صادر کرد. دولت و شرکت راه‌آهن دولتی به پرداخت غرامتی معادل ۶۲ هزار یورو (۸۰ هزار دلار) به عموی این نماینده، بازماندگان پدرش و همچنین خواهرش هلن که مشاور منطقه‌ای حزب سبزها در ایل دوفرانس است ملزم شدند.

لاپیزتیز در گفت‌وگویی با خبرگزاری فرانسه گفت: این نخستین بار در تاریخ است که دولت و شرکت راه‌آهن این چنین محکوم می‌شوند. در سال‌های جنگ جهانی دوم بیش از ۷۵ هزار یهودی فرانسوی به اردوگاه‌های مرگ آلمان انتقال یافتند. رای صادره از سوی قاضی دادگاه حاکی از تبانی دولت و راه‌آهن فرانسه در ارتکاب جرایم ضدانسانی است. این رای با استقبال گروه مدافع یهودیان فرانسوی بازمانده از جنگ جهانی دوم روبه‌رو شده اما شرکت راه‌آهن دولتی فرانسه خواستار تجدید نظر در این زمینه شده است. وکیل این شرکت معتقد است نمی‌توان به علت اتفاقاتی که در زمان جنگ جهانی دوم روی داده است این شرکت را مقصر دانست چرا که در آن زمان فرانسه تحت اشغال نیروهای آلمانی قرار داشت و عملاً اشغالگران اداره راه‌آهن را در دست داشتند. به گفته او در صورت عدم توجه به دستورات مقامات آلمانی، مسئولان این شرکت اعدام می‌شدند. درگذشته دادگاه‌های فرانسه با پذیرش این استدلال از صدور رای علیه دولت و شرکت راه‌آهن صرف‌نظر می‌کردند. اما به گفته لاپیزتیز، دادگاه تولوز تشخیص داده که اقدامات دولت فرانسه و راه‌آهن فراتر از اطاعت از نیروهای اشغالگر بوده و تبدیل به نوعی همکاری تنگاتنگ شده بود. طبق مدارک ارائه شده به دادگاه شرکت راه‌آهن دولتی فرانسه نه‌تنها در زمان اشغال بلکه حتی پس از پایان جنگ نیز مخارج انتقال یهودیان را از دولت مطالبه کرده بود.

یادداشت

علوی‌ها و چالش‌های امنیتی ترکیه

نبی‌الله ابراهیمی

گروه‌های قومی و مذهبی به عنوان یکی از بازیگران فراملی، اهمیت فزاینده‌ای در سیاست‌های داخلی و بین‌المللی پیدا کرده‌اند. از آنجا که فعالیت‌های قومی و مذهبی دارای تبعات داخلی و خارجی است، چنین تحرکاتی می‌تواند نه‌تنها امنیت ملی بلکه امنیت بین‌المللی را هم تحت‌تاثیر قرار دهد. یکی از این بازیگران در منطقه خاورمیانه علویان هستند که در دو کشور ترکیه و سوریه دارای جایگاه مهم در مسائل مختلف از جمله بعد امنیتی در این کشورها هستند. اقلیت علوی بخش قابل‌توجهی از جمعیت ترکیه را تشکیل می‌دهد و حدود ۲۰ درصد جمعیت این کشور را به خود اختصاص داده است. این مجموعه قومی – دینی، سکولاریسم به مفهوم جدایی دین از دولت را مورد توجه قرار داده‌اند. علوی‌ها طی چند دهه اخیر نسبت به ماهیت سکولار دولت در ترکیه بسیار حساس شده‌اند و در خصوص تحولاتی که از طریق اسلام سنی، مذهب اکثریت جمعیت ترکیه، صورت می‌گیرد نگران هستند. علوی‌های ترکیه همان ترکمن‌هایی هستند که از قرون دوازده و سیزده از آسیای مرکزی به بالکان و آناتولی مهاجرت کردند. این قبایل سلحشور و چادرنشین به دین اسلام گرویدند و نقش مهمی در تسلط ترکیه بر آناتولی بازی کردند. امپراتوری عثمانی به همین منظور ترکمن‌ها را به عنوان سرباز پیاده استخدام کرد. یکی از عناصر عمده فرهنگ علوی‌ها تلفیق خاص و منحصر به‌فرد بین عقاید و اعمال جاری در آسیای مرکزی با تعالیم صوفی متاثر از اسلام شیعی ایران بوده است. این عوامل باعث شده بود که علوی‌ها مخالف سرسخت سنی‌سازی عثمانی باشند.

علوی‌ها از تلاش‌های آتاتورک برای تاسیس یک دولت جمهوری سکولار حمایت کردند چرا که اندیشه‌های کمال‌پاشا مبتنی بر جدایی دین از سیاست و همانا پیروی از جمهوریخواهی بود و بدین‌وسیله علوی‌ها نیز از این رویکرد آتاتورک به‌شدت استقبال کردند. مهاجرت علویان به‌تدریج بعد از استقرار سکولارها در ترکیه از روستاها به شهرها به‌ویژه در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ میلادی گسترش پیدا کرد.

این مهاجرت‌ها با واکنش منفی سنی‌مذهبان مواجه شد. علاوه بر این، سنی‌ها علویان را به عنوان لامذهبانی می‌دیدند که به فرایض اولیه مسلمانی مانند نمازهای یومیه، روزه‌داری و حج توجهی نداشته و شرب‌خمر میان آنان رایج است. در شهرها در پی تبلیغات مسلمانان افراطی، منازل علویان محاصره و صدها نفر از آنها کشته و خانه‌های آنان ویران شدند که این اعمال با درگیری ارتش و با خونریزی خاتمه یافت. در دهه ۱۹۷۰ اختلاف و دودستگی بین علوی‌ها– سنی‌ها تشدید شد و تا اواخر دهه ۹۰ ادامه یافت. انقلاب اسلامی در ایران تا حد زیادی هویت علویان ترکیه را آشکار ساخت و ثمره آن ظهور جوانان مذهبی علوی در ترکیه بود. در این گیر و دار یک تحول جدی و جدید اخیراً در رفتار علویان رخ داده و آن حملات آنها به مساجد سنی‌ها است. هویت علوی‌ها که در گذشته بسیار پوشیده و سری بود، در حال حاضر نقاب از رخ افکنده و در محافل و اجتماعات عمومی خودنمایی می‌کند. این رویکرد نوین علوی‌ها در ترکیه می‌تواند نوعی گسست جدی در جامعه ترکیه را ایجاد کرده و به واگرایی‌های قومی و دینی منجر شود. البته جامعه کنونی علویان متشکل از دو گروه کرد و ترکمن است که کردهای علوی می‌توانند یک مسئله حاد و امنیتی را برای دولت ترکیه ایجاد کنند. همچنین سخت‌گیری‌های زیادی که علیه علویان در مدارس و فعالیت‌های مذهبی اجرا می‌شود تا حد زیادی توانسته هویت علوی‌ها را سیاسی کرده و سیاست‌زدگی فزاینده در میان مسلمانان سنی و سپس در جمع علوی‌ها وضعیت انفجارآمیزی را پدید بیاورد. این وضعیت نه تنها امنیت دو گروه مذکور بلکه ثبات دولت را هم تهدید می‌کند. یکی دیگر از ملاحظات دولت ترکیه که از پیوستن به اتحادیه اروپا استقبال می‌کند این است که وضعیت کنونی علوی‌ها می‌تواند تا حد زیادی برای سیاست‌های آنکارا مسئله‌ساز تلقی شود. چرا که یکی از پیش‌شرط‌های اتحادیه اروپا برای پیوستن ترکیه به این اتحادیه رعایت حقوق‌بشر در این کشور از جمله به رسمیت شناختن حقوق کردها و ترفیع حقوق سیاسی، فرهنگی و مذهبی است. همچنین علوی‌ها در جامعه کنونی ترکیه و به‌طور اخص از جانب پلیس به ترور متهم می‌شوند. آنها از روحانیون و امامان مساجد مانند پلیس می‌ترسند چرا که روحانیون آنها را به ارتداد و بدعت متهم می‌کنند. این ترس همچنین از حزب رفاه و اسلام‌گرایان وجود دارد چرا که آنها می‌کوشیدند یک اسلام، آن هم اسلام سنی را به تمام مسلمانان از جمله علوی‌ها تحمیل کنند. پس با این رویکرد متوجه می‌شویم که در آینده علوی‌ها از هویت علوی خود در قبال رشد بنیادگرایی در ترکیه بهره برده و متحد سکولارها در قبال اسلامگراها در آینده سیاسی ترکیه خواهند بود. رشد ناگهانی رادیکالیسم و روی آوردن به عملیات خشن عکس‌العمل و پاسخی بوده که در سال‌های اخیر برای بروز هویت علوی و مبارزه با استیلای اسلام سنی بر حکومت ترکیه وارد آمده است.

در پایان عدم توجه دولت ترکیه به حقوق اقلیت‌ها اعم از کردها و یا علوی‌ها می‌تواند یک مسئله امنیتی را برای آنکارا پدید آورده و تنش و کشاکش در جامعه را عمیق‌تر کند، چرا که امروزه هویت‌های مختلف در منطقه خاورمیانه می‌تواند در آینده چالشی جدید را برای حکمرانان این منطقه به‌وجود آورد و چالش هویتی علوی‌ها یکی از این چالش‌ها است. البته سیاست‌های اقتصادی و فرهنگی دولت رجب طیب اردوغان نخست‌وزیر ترکیه و ادامه این رویکردهای فرهنگی و اجتماعی خواهد توانست تا حد زیادی این چالش‌ها را به فرصت‌هایی نوین برای ترکیه آناتولی تبدیل کند.